

SPECTACOLUL STRĂZII

AȘĂ

Adriana Bittel

Întorși din străinătate după o perioadă mai lungă sau chiar după câteva zile, îi auzeam spunând cât de urât li s-a părut Bucureștiul la înapoiere. Mă simțeam vexată. Eram convinsă că fac pe nebulii. Cum pui piciorul pe Otopeni, te apucă jalea – ziceau. Îi priveam neîncrezătoare: chiar așa? Sigur că-i plăcut să fii musafir, turist, să caști gura, să fii dus în locuri ce merită neapărat văzute, dar aici, urît-frumos, e acasă, nici nu mai vezi străzile pe care le străbați zilnic, presat de treburi, te-ai obișnuit cu ele ca și cu mobilele din casa părintească, nu de tine alese și potrivite.

De curând, însă, am verificat cu tristețe că nu eu aveam dreptate și că o absență din țară te face într-adevăr să vezi la întoarcere locurile atât de familiare cu alți ochi. Chiar de pe aeroport. Primul lucru: o coadă. Sosiseră două avioane la interval scurt și funcționau doar două ghișee pentru viza de intrare. Niște descurcăreți din spatele meu, un soi de oameni de afaceri, cred, care călătoreau des, vindeau și altora pontul că, dacă pui în pașaport 5-10 dolari, te poți duce la ghișeu pentru diplomați și scapi în câteva minute. I-am văzut făcând figura asta și apoi privind mulțumiți coada, de dincolo. Noi aștilalți, pentru care taxa reprezenta venitul pe o săptămână, stăteam răbdători, avansând cu pas de melc, fumând și strivind chiștoacele pe jos cu călcâiul, gândindu-ne că poate situația e creată special pentru a se obține acel ciubuc, așa merg lucrurile de când lumea acasă.

Și o dată trecut de ghișee, mai pierzi zeci de minute urmărind până la amețală banda de bagaje, o defilare a celor mai incredibile forme de colete, sacoșe burdușite și cu fermoarul lipit cu scotch, valize elegante, întărite cu aluminiu și încuiate cu cifru, geamantane jerpelite legate cu sfori și curele, genți de voiaj cu lacăte – toate grăitoare pentru condiția stăpânilor lor și neîncrederea în cinstea manipulatorilor români. Când în sfârșit ți-ai recuperat ce ți aparține, începi să cauți un cărucior. Pe orice aeroport civilizată, ele sunt la îndemână, doar la noi necesarul obiect e în posesia unui individ dublos, se pare că un angajat al aeroportului, de vreme ce n-are nici uniformă, nici ecuson,

și care-ți impune serviciile lui, contra cost, firește. Te conduce, împingând la căruț, afară, unde îl așteaptă un prieten cu mașină, jovial și familiar, care-ți aburcă lucrurile în portbagaj înainte să apuci să întrebi cât. Când, după ce demarează în trombă, întrebi, zice las'că ne înțelegem noi, cu aerul că-ți face o favoare și oricum, dacă vii de „afară”, se presupune că îți dă mâna, n-o să te târguiești.

Pregătirea psihologică astfel făcută, reîntâlnirea cu orașul te sperie. Nu știi cum îi poate părea unui străin care-l vede întâia oară și-l raportează la lumea lui, dar mie, singurul oraș pe care-l știu bine, printr-o cunoaștere afectivă îndelungată, mi s-a părut deodată ca un om bolnav, un cirotic cu față pământie, diform, zgribulit, cu haine boțite și uzate. Am resimțit dureros cât de rău arată în lumina posomorită a sfârșitului de iarnă arterele prin care a pulsat toată tinerețea mea (tan-go) – Șoseaua, Ana Ipătescu, Magheru, sclerozate, decrepite, fațadele cu dăre scurse de jeg, afumate, pavajul prăfos și cariat, trotuarele cu dughene, mormane de gunoaie la vedere, ca bubele pe o epidermă bătrână, șantierul părăsite, cu orbite goale și bălți stătute, câinii vagabonzi, copiii străzii, cerșetorii – ce naiba devenise atât de vizibilă urîțenia după doar o lună de absență?

Și oamenii din stațiile unde am așteptat atâtea autobuze – la Casa Scânteii, la Televiziune, la Piața Romană – tot negru tocit, gri închis, vechi cizme prăfuite, nelipsite sarsanale, figuri amărîte sub căciulile rusești, sub glugile chinezești, sub băștile tricotate. Și sporovăiala taximetristului care mă informa cu satisfacție sado-masochistă cât s-au scumpit toate în lipsa mea, și telefonul, și metroul, și mezelurile, și benzina, păi știți cât mă costă o roată, o roa-tă, la rabla asta? da' un far? Îmi zice că și ziarele și cărțile s-au scumpit, dar se poate trăi și fără ele, dacă-i ceva de aflat, afli de la televizor, de la radio, gata doamnă, am ajuns, vă costă 25 de mii, că cinci trebuie să dau și eu clubuc la omul meu, altfel nu mai pun piciorul la Otopeni, îmi taie caclucurile și v-am zis cât e o roată. Dacă n-aveți lei, e buni și dolarii. ■